

A9-0400/2023

5.12.2023

MIETINTÖ

EU:n ja Kanadan laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA)
täytäntöönpanosta
(2023/2001(INI))

Kansainvälisen kaupan valiokunta

Esittelijä: Javier Moreno Sánchez

SISÄLTÖ

	Sivu
PERUSTELUT – YHTEENVETO TOSISEIKOISTA JA HAVAINNOISTA	3
LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA	5
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	6
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	15
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	22
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	23

PERUSTELUT – YHTEENVETO TOSISEIKOISTA JA HAVAINNOISTA

Esittelijälle annettiin 25. lokakuuta 2022 tehtäväksi laatia mietintö EU:n ja Kanadan laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA) täytäntöönpanosta.

I. Tietolähteet

Esittelijä on nimittämisesä jälkeen koonnut tietoja ja tukeutunut muun muassa seuraaviin lähteisiin:

- EPRS:n katsaus ”Stakeholder consultation report on the implementation of selected aspects of the EU-Canada Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA)”, lokakuu 2023
- Kielin maailmantalouden instituutti, ‘The implementation of the EU-Canada Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA)’ (2023)
- esittelijän tiedonhankintamatka Montrealiin ja Ottawaan 19.–21. kesäkuuta 2023
- Euroopan komission vuosikertomus 2022 EU:n kauppasopimusten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta (COM(2022) 730 final).

II. Tärkeimmät päätelmät

Edellä mainittujen vertailevien tietolähteiden perusteella voidaan todeta seuraavaa:

- CETA-sopimus on vakiinnuttanut vahvemmat kauppayhteydet ja luonut vakaat puitteet EU:n ja Kanadan välisille kauppasuhteille, mikä on tuottanut merkittävää taloudellista hyötyä lisäämällä tavaroiden, palvelujen ja investointien kauppaa.
- CETA-sopimus tarjoaa selkeän taloudellisen merkityksensä lisäksi sekä EU:lle että Kanadalle strategisen tilaisuuden vahvistaa ja monipuolistaa toimitusketjujaan sekä varmistaa kauppavirtojen turvallisuus geopoliittisten epävarmuustekijöiden lisääntyessä.
- CETA-sopimuksen täytäntöönpano on tärkeää myös, kun otetaan huomioon EU:n huoli vihreän siirtymän ja unionin teknologisten tavoitteiden kannalta ratkaisevan tärkeiden kriittisten raaka-aineiden saatavuudesta.
- Elinkeinoelämän ja kansalaisyhteiskunnan sidosryhmät ovat suurelta osin tyytyväisiä CETA-sopimuksen täytäntöönpanon edistymiseen, mukaan lukien yhteistyötoimet CETA-komiteoissa, sääntely-yhteistyön foorumissa ja kansallisessa neuvoo-antavassa ryhmässä.
- Vaikka EU käyttää myönnettyjä tariffikiintiöitä lähes täysimääräisesti, Kanada käyttää vain hyvin pienen osan esimerkiksi naudanlihalle myönnetystä kiintiöstä, mikä oli merkittävä huolenaihe ennen sopimuksen tekemistä.

- Etuuksien käyttöastetta voidaan parantaa, mutta se on korkeampi pk-yrityksissä kuin suuremmissa yrityksissä ja korkeampi maatalouselintarviketeollisuuden kaltaisilla aloilla verrattuna valmistusteollisuuteen.
- Tiettyjä erityisesti maantieteellisten merkintöjen täytäntöönpanoon tai juustokiintiön hallinnointiin liittyviä haasteita on edelleen jäljellä.

III. Keskeiset suositukset

- On edistettävä toimia, joilla lisätään molempien alueiden sidosryhmien tietoisuutta CETA-sopimuksesta.
- On annettava pk-yritysten käyttöön kaikki tarvittavat välineet, joilla voidaan lisätä kaupankäyntiä ja osallistumista CETA-sopimuksen tarjoamien etujen hyödyntämiseksi.
- On pantava täysimääräisesti täytäntöön kaikki CETA-sopimuksen määräykset
- On kehotettava Belgiaa, Bulgariaa, Kyprosta, Ranskaa, Kreikkaa, Unkaria, Irlantia, Italiaa, Puolaa ja Sloveniaa ratifioimaan CETA-sopimus, sillä vasta kun sopimus on kokonaisuudessaan voimassa, tärkeitä määräyksiä, erityisesti sijoitusten suojan osalta, voidaan soveltaa. Tämä on tarpeen myös sopimuksen päivittämiseksi, esimerkiksi kestävästä kehitystä koskevan luvun uudelleentarkastelua varten.

**LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT,
JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA**

Esittelijä ilmoittaa työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti saaneensa tietoja seuraavilta yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan mietintöä ennen sen hyväksymistä valiokunnassa:

Yhteisö ja/tai henkilö
Tutwa Europe Network
Kiel Institute for the World Economy
Federation of Chambers of Commerce of Québec
PBSC Urban Solutions
European Union – Canada Chamber of Commerce (EUCCAN)
Syntronic Research and Development
Canadian Business Council
Carleton University
University of Ottawa
Canadian Labour Congress (CLC)
DG TRADE, European Commission
Québec Government Office in Brussels
Canadian Embassy, Brussels

Esittelijä on yksin vastuussa edellä olevan luettelon laatimisesta.

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

EU:n ja Kanadan laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA) täytäntöönpanosta (2023/2001(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA)¹,
- ottaa huomioon Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välistä laaja-alaista talous- ja kauppasopimusta (CETA) koskevan yhteisen tulkitsevan välineen²,
- ottaa huomioon Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen kriittisiä raaka-aineita koskevan strategisen kumppanuuden, josta sovittiin ja joka käynnistettiin 14.–15. kesäkuuta 2021 pidetyssä EU:n ja Kanadan huippukokouksessa,
- ottaa huomioon tiettyjen 8.10 artiklan, liitteen 8-A ja 8.39 artiklan ilmaisujen tulkinnasta annetun CETA-sekakomitean päätösluonnoksen N:o X/2023,
- ottaa huomioon 15. helmikuuta 2017 hyväksymänsä kannan esityksestä neuvoston päätökseksi Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA) tekemisestä³,
- ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 11 kohdan nojalla 16. toukokuuta 2017 antaman lausunnon 2/15 Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisestä vapaakauppasopimuksesta⁴,
- ottaa huomioon EU:n ja Kanadan kansallisten neuvoo-antavien ryhmien yhteiset lausumat,
- ottaa huomioon 11. lokakuuta 2022 annetun komission kertomuksen EU:n kauppasopimusten täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta (COM(2022)0730),
- ottaa huomioon 22. kesäkuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”Kauppakumppanuuksien voima: yhdessä vihreän ja oikeudenmukaisen talouskasvun puolesta” (COM(2022)0409),
- ottaa huomioon CETA-sekakomitean kolmannen kokouksensa jälkeen 31. maaliskuuta 2023 antaman raportin,

---

¹[EUVL L 11, 14.1.2017, s. 23.](#)

²[EUVL L 11, 14.1.2017, s. 3.](#)

³[EUVL C 252, 18.7.2018, s. 348.](#)

⁴ tuomioistuimen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 11 kohdan nojalla 16. toukokuuta 2017 antama lausunto 2/15 Euroopan unionin ja Singaporen tasavallan välisestä vapaakauppasopimuksesta, ECLI:EU:C:2017:376.

- ottaa huomioon 23. kesäkuuta 2022 antamansa päätöslauselman EU:n kansainvälisen investointipolitiikan tulevaisuudesta⁵,
  - ottaa huomioon 26. syyskuuta 2018 annetut CETA-sekakomitean suositukset kaupasta, ilmastotoimista ja Pariisin sopimuksesta, kaupasta ja sukupuolten tasa-arvosta sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä (pk-yritykset),
  - ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025” (COM(2020)0152),
  - ottaa huomioon eri erityiskomiteoiden, kansalaisyhteiskunnan foorumin ja sääntely-yhteistyön foorumin raportit,
  - ottaa huomioon 20. maaliskuuta 2023 julkaistun hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) kuudennen arviointiraportin,
  - ottaa huomioon komission terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosaston vuosina 2014, 2019 ja 2022 tekemät peräkkäiset tarkastukset, jotka koskivat Euroopan unioniin vietäväksi tarkoitettun naudanlihan ja sianlihan tuotantoa koskevien käytössä olevien valvontajärjestelmien jäljitettävyyttä ja laatua,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan sekä valiokunta-aloitteisten mietintöjen laatimista koskevasta lupamenettelystä 12. joulukuuta 2002 tehdyn puheenjohtajakokouksen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja liitteen 3,
  - ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon,
  - ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan mietinnön (A9-0400/2023),
- A. ottaa huomioon, että CETA oli ensimmäisiä kauppasopimuksia, jonka EU teki toisen merkittävän vakiintuneen OECD:n talouden kanssa Etelä-Korean kanssa tehdyn sopimuksen jälkeen; ottaa huomioon, että se oli tuohon mennessä myös kunnianhimoisin ja kattavin EU:n tai Kanadan tekemistä sopimuksista ja siihen sisältyi ennennäkemätön oikeus osallistua julkisiin hankintoihin niin liittovaltiotasolla kuin sitä alemmalla tasolla;
- B. ottaa huomioon, että CETA-sopimusta on sovellettu väliaikaisesti 21. syyskuuta 2017 lähtien eli yli kuuden vuoden ajan;
- C. ottaa huomioon, että tärkeitä erityisesti sijoitusten suojaa koskevia määräyksiä ei vielä kukaan sovelleta, koska kaikki jäsenvaltiot eivät ole ratifioineet sopimusta;
- D. ottaa huomioon, että Kanada ja EU viimeistelevät tiettyjen 8.10 artiklan, liitteen 8-A ja 8.39 artiklan ilmaisujen tulkinnasta annettavaa CETA-sekakomitean päätösluonnosta, jossa yksilöidään sääntelyoikeus sijoitussuojaa koskevan luvun yhteydessä sekä pk-yritysten pääsy CETA-sopimuksen mukaiseen investointituomioistuinjärjestelmään;
- E. ottaa huomioon, että EU oli Kanadan kolmanneksi suurin kauppakumppani Yhdysvaltojen ja Kiinan jälkeen ja että sen osuus ulkomaan tavarakaupasta oli 8,2 prosenttia vuonna 2022; ottaa huomioon, että Kanada oli samana vuonna 14. sijalla

⁵ EUVL C 32, 27.1.2023, s. 96.

EU:n kansainvälisissä kauppakumppaneissa ja että sen osuus EU:n koko ulkomaan tavarakaupasta oli lähes 1,4 prosenttia;

- F. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on osoittanut tarpeen monipuolistaa kauppasopimuksia ja vähentää riippuvuutta muutaman harvan kauppakumppanin tuonnista ja viennistä sekä sen, että kauppasopimuksia on syytä tehdä samanmielisten kumppanien kanssa;
- G. ottaa huomioon, että kestävien EU:n vapaakauppasopimusten tehokas täytäntöönpano ja niiden seuranta on keskeinen painopiste parlamentille, neuvostolle ja komissiolle EU:n yhteisen kauppapolitiikan seuraamiseksi, arvioimiseksi ja tarkistamiseksi; katsoo, että raportointi Kanadan kanssa tehdyn sopimuksen täytäntöönpanosta on oikea-aikainen ja hyödyllinen panos pohdintaan EU:n kauppasopimusten toimivuudesta;
- H. ottaa huomioon, että CETA-sopimuksen mukainen institutionaalinen kehys on nyt täysin valmiina ja että siihen kuuluu 19 erityiskomiteaa, sääntely-yhteistyön foorumi ja kansalaisyhteiskunnan foorumi, joiden esityslistat ja raportit ovat julkisesti saatavilla;
- I. ottaa huomioon, että Kanada oli ensimmäinen maa, jonka kanssa EU perusti kriittisiä raaka-aineita koskevan strategisen kumppanuuden, jota on sittemmin täydennetty vihreän allianssin aloitteella, EU:n ja Kanadan digitaalisella kumppanuudella ja valtamerikumppanuudella;
- J. ottaa huomioon, että Kanada osallistuu aktiivisesti muovin aiheuttamaa saastumista ja ympäristön kannalta kestävästä muovikauppaa koskevaan WTO:n vuoropuheluun ja WTO:n kauppaja- ja ympäristökomiteaan, mutta ei ole fossiilisten polttoaineiden tukien uudistamista koskevan aloitteen jäsen;
- K. ottaa huomioon, että CETA-sopimuksen väliaikaisen täytäntöönpanon arvioimiseksi on nyt riittävästi kokemusta, tietoja ja tilastotietoja;
- L. ottaa huomioon, että Kanada on maailman kärjessä yhteisötalouden ja yhteisvastuullisen talouden julkisen politiikan yhteisessä laatimisessa ja että yhteisötalous ja yhteisvastuullinen talous muodostavat lähes 10 prosenttia tiettyjen maakuntien, kuten Quebecin, bruttokansantuotteesta ja ne tarjoavat noin 210 000 työpaikkaa;

Tärkeimmät johtopäätökset ja suositukset

1. korostaa, että CETA-sopimus pohjautuu sääntöihin ja arvoihin perustuvaan suhteeseen, joka edistää turvallisempaa ja vakaampaa taloudellista ympäristöä kauppakumppaneiden välillä, mikä on erityisen tärkeää geopolittisen epävarmuuden lisääntyessä, ja joka perustuu kestävä kehityksen periaatteisiin sekä ihmisoikeuksien ja työ- ja ympäristönormien kunnioittamiseen; katsoo, että tällainen ennakoitavuus voi edistää talouskasvua, tavarakauppaa, palvelujen tarjoamista, julkisiin hankintoihin osallistumista, investointien houkuttelevuutta, laadukkaita työpaikkoja, paremmin palkattujen työpaikkojen luomista sekä työolojen ja elintason paranemista; toteaa kuitenkin, että CETA-sopimuksen on edelleen vahvistettava kestävä kehitystä, kunnioitettava ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia sekä suojeltava ilmasto;
2. panee tyytyväisenä merkille, että EU:n ja Kanadan välinen tavarakauppa kasvoi 66 prosenttia vuosina 2016–2022 ja EU:n ja Kanadan välinen palvelukauppa kasvoi

46 prosenttia, mikä ylitti muun EU:n ulkopuolisen kaupan; panee merkille, että EU:n tavaravienti Kanadaan kasvoi 47 prosenttia väliaikaisen soveltamisen ensimmäisten viiden vuoden aikana ja suurin hyöty saavutettiin teollisuustuotteiden, kemiallisten tuotteiden sekä elintarvikkeiden ja eläintuotteiden alalla; toteaa, että suurin osa ennen sopimuksen väliaikaista soveltamista ilmaistusta huolenaiheista, jotka koskivat Kanadan maataloustuotteiden tulvaa EU:n markkinoille, ei ole toteutunut; toteaa, että Kanadan vienti EU:hun on kasvanut 46,4 prosenttia ja suurin kasvu kirjattiin malmeissa, jalokivissä ja metalleissa sekä mineraalipolttoaineissa ja öljyissä;

3. tähdentää, että EU:n ja Kanadan kahdenvälinen elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden kauppa on lisääntynyt huomattavasti ja että maataloustuotteiden vienti EU:sta Kanadaan on kasvanut 62 prosenttia ja niiden tuonti Kanadasta 52 prosenttia CETA-sopimuksen väliaikaisen soveltamisen alkamisen jälkeen; toteaa, että tämä on hyödyttänyt merkittävästi molempien osapuolten tuottajia ja viejiä ja edistänyt myös työpaikkojen luomista; pitää myönteisenä, että Kanadan-vientiä harjoittavien mikro- ja pienyritysten sekä keskisuurten yritysten lukumäärä on kasvanut merkittävästi ja että myös viennin arvo on suurempi, mikä osoittaa, että sopimus on selvästi niiden etujen mukainen.
4. korostaa, että CETA:n ja kaikkien muiden EU:n kauppasopimusten täytäntöönpanossa on kiinnitettävä asiaankuuluvaa huomiota kestävään maataloustuotantoon, vastavuoroisuuteen ja korkeiden tuotantonormien, erityisesti terveys- ja kasvinsuojelunormien sekä eläinlääkinnällisten normien ja riittävän valvonnan ylläpitämiseen sekä kyseisten normien keskinäisen noudattamisen seurantaan;
5. pitää myönteisenä, että osapuolten väliset kauppavirrat ovat yleisesti osoittautuneet kestäviksi pandemiasta sekä Venäjän Ukrainassa käymän hyökkäyssodan aiheuttamasta vaikeasta tilanteesta huolimatta ja toimitusketjut ovat sietäneet hyvin niihin kohdistuvaa painetta, mikä on edistänyt elintarviketurvan vahvistamista; katsoo, että CETA-sopimuksen olisi toimittava välineenä, jolla helpotetaan yhteistyötä ja yhteisiä toimia Ukrainan jälleenrakentamisessa sodan päätyttyä;
6. korostaa, että EU:n vienti on työllisyyden kannalta avainasemassa; pitää myönteisenä, että CETA-sopimus on edistänyt uusien työmahdollisuuksien luomista, sillä EU:n Kanadaan suuntautuvalla viennillä ylläpitämien työpaikkojen määrä kasvoi 624 000:sta vuonna 2017 yli 700 000:een työpaikkaan vuonna 2021;
7. korostaa CETA-sopimuksella helpotetun työvoiman liikkuvuuden merkitystä, koska sillä autetaan varmistamaan riittävä osaamisen siirto EU:n ja Kanadan välillä ja välttämään pätevän työvoiman puutetta; pitää tässä yhteydessä myönteisenä, että ensimmäinen CETA-sopimuksen mukainen arkkitehtien tutkintojen vastavuoroista tunnustamista koskeva sopimus saatiin onnistuneesti tehtyä vuonna 2022; katsoo, että EU:n sininen kortti voisi helpottaa edelleen vaihtoa näiden kahden kilpailukykyisen talouden välillä, joilla on korkeasti koulutettu väestö; korostaa, että EU:n ja Kanadan akateemisten laitosten väliset vaihto-ohjelmat voivat edistää tarpeellista työvoiman liikkuvuutta pitkällä aikavälillä;
8. panee merkille, että kaksi tärkeintä tuoteluokkaa, joita EU ja Kanada vievät toisilleen, ovat koneet ja kuljetusvälineet, joiden osuus sekä viennistä että tuonnista on noin 34 prosenttia, sekä kemialliset, farmaseuttiset ja muovituotteet, joiden osuus kokonaisviennistä ja -tuonnista on noin 20 prosenttia; toteaa kuitenkin, että kaivos- ja

louhintateollisuuden, erityisesti lannoitteiden, nikkelin, uraanin ja öljyhiekan tuonti Kanadasta on muihin kauppakumppaneihin verrattuna erittäin merkittävää, sillä alan osuus EU:n kokonaistuonnista Kanadasta on lähes 20 prosenttia; korostaa, että kriittisten raaka-aineiden saatavuus luotettavilta kauppakumppaneilta, myös Kanadalta, on keskeinen osa EU:n kriittisiä raaka-aineita koskevaa strategiaa ja ratkaisevan tärkeää kestäväen vihreän siirtymän toteuttamisessa;

9. korostaa, että kriittisten raaka-aineiden saatavuutta koskeva yhteistyö on olennaisen tärkeää nykyisessä geopoliittisessa ympäristössä sekä vihreän ja oikeudenmukaisen siirtymän kannalta, ja pitää myönteisenä, että CETA-sopimuksen puitteissa allekirjoitettiin heinäkuussa 2021 kriittisiä raaka-aineita koskeva EU:n ja Kanadan strateginen kumppanuus, jonka pitäisi auttaa integroimaan EU:n ja Kanadan raaka-aineiden arvoketjut ja edistämään yhteistyötä tieteen, teknologian ja innovoinnin alalla; toteaa, että tämä on tärkeä osa Euroopan taloudellista turvallisuutta koskevaa strategiaa; on vakuuttunut siitä, että raaka-aineita on louhittava kunnioittamalla ympäristönormeja, työvoimaa ja ihmisoikeuksia, myös alkuperäiskansojen oikeuksia;
10. pitää myönteisenä, että eurooppalaiset ja kanadalaiset yritykset käyttävät yhä enemmän ja jatkuvasti CETA-sopimuksessa myönnettyjä etuuksia ja että EU:n etuuskien käyttöaste oli sekä EU:n että Kanadan osalta 60 prosenttia vuonna 2022 verrattuna 40 prosenttiin EU:n osalta ja 52 prosenttiin Kanadan osalta vuonna 2018; panee kiinnostuneena merkille, että pienemmät yritykset käyttävät etuuksia enemmän kuin suuret yritykset ja että maatalouselintarviketeollisuudessa käyttöaste on huomattavasti korkeampi kuin valmistusteollisuudessa; korostaa, että alhainen käyttöaste keskeisillä aloilla useissa EU:n jäsenvaltioissa tarkoittaa, että sopimuksesta koituvia kustannussäästöjä jää saamatta ja hyvinvoinnille koituvat hyödyt ovat pienempiä; kannustaa molempia sopimuskumppaneita jatkamaan sellaisten toimien edistämistä, joilla lisätään molempien alueiden sidosryhmien tietoisuutta CETA-sopimuksesta, muun muassa EU:n Access2Markets-foorumia kautta; korostaa, että on tärkeää helpottaa yritysten ja kuluttajien uusia mahdollisuuksia digitaalisen kaupan avulla EU:n normien mukaisesti;
11. panee merkille, että naudan- ja vasikanlihan tuontia EU:hun koskevan tariffikiintiön käyttöaste oli vain 3 prosenttia vuonna 2021 ja että EU:n vientiyritykset ovat kasvattaneet markkinaosuuttaan Kanadassa siten, että EU vie Kanadaan enemmän pakastettua naudanlihaa kuin se tuo sieltä; toteaa kuitenkin, että tämän tariffikiintiön käyttöaste voi muuttua ajan mittaan Kanadan muiden vientimarkkinoiden (erityisesti Yhdysvallat ja Kiina) vaihtelun seurauksena;
12. korostaa, että komission terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosaston tarkastuskertomuksen mukaan Kanada ei ole vielä pannut tyydyttävällä tavalla täytäntöön suosituksia, jotka on annettu Euroopan unioniin vietäväksi tarkoitetun naudan- ja sianlihan tuotannon valvontajärjestelmien jäljitettävyyttä ja laatua koskevassa terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosaston tarkastuksessa;
13. suhtautuu myönteisesti vuonna 2021 käyttöön otettuun yhdenmukaistettuun EU:n vientitodistukseen tuoreen siipikarjanlihan viennille hyväksytyistä jäsenvaltioista; kehottaa komissiota jatkamaan samanlaisten jalostettua lihaa sekä lampaan- tai vuohenlihaa koskevien todistusten kehittämistä ja lisäämään samalla toimia, joilla varmistetaan vahvemmat jäljitysjärjestelmät lihatuotteille; kehottaa komissiota

hallintokomitean puitteissa ja yhdessä Kanadan viranomaisten ja jäsenvaltioiden kanssa edistymään jäljellä olevien lihantarkastusjärjestelmien tunnustamisessa siten, että jäljellä olevat jäsenvaltiotkin voivat viedä lihaa Kanadaan;

14. pitää valitettavana, että CETA-sopimuksessa ei yleisesti sovelleta alueellistamisperiaatetta, sillä siinä pidetään EU:ta yhtenä alueena kotieläintuotannossa, mutta ei hedelmien ja kasvien viljelyn suhteen, jolloin kunkin jäsenvaltion on neuvoteltava itsenäisesti ja sovittava kunkin tuotteen vientiehdoista; pyytää tämän virheen korjaamista mahdollisimman nopeasti EU:n ja Kanadan yhteisen hallintokomitean puitteissa;
15. kehottaa komissiota helpottamaan Kanadan viranomaisten kanssa tehtävää jatkuvaa yhteistyötä, jolla pyritään kiinnittämään enemmän huomiota CETA-sopimuksen mukaisiin suojatoimiin eläinten hyvinvointinormeista ja arvioimaan mahdollisuutta ottaa tulevaisuudessa käyttöön peililausekkeita, joilla taataan eläinten hyvinvointia koskevien normien vastaavuus ja siten tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n ja tuontieläintuotteiden välillä;
16. panee merkille, että EU:n kauppapolitiikalla ja erityisesti CETA:lla on huomattava merkitys syrjäisimmille alueille, ja korostaa siksi, että noiden alueiden edut on turvattava tulevissa neuvotteluissa tai sopimuksen mahdollisen tarkistamisen yhteydessä;
17. katsoo, että osa EU:n tuotteille määrätyistä tariffeista ja tariffikiintiöistä olisi jaettava syrjäisimmille alueille sijoittautuneille operaattoreille niiden taloudellisen tilanteen huomioon ottaen; korostaa, että syrjäisimpien alueiden operaattoreiden erilliskohtelu takaa yritysten kilpailukyvyyn ja tariffien ja tariffikiintiöiden oikeudenmukaisen jakamisen kaupallisille toimijoille välttämällä rajoittamasta etuuksia vain pienelle operaattorien joukolle;
18. panee merkille, että EU:n juustonviennissä tariffikiintiöiden käyttöaste on keskimäärin 98 prosenttia; kehottaa kuitenkin ottamaan käyttöön entistä avoimemman ja joustavamman Kanadan tariffikiintiöiden hallinnointijärjestelmän maitotuotteille, erityisesti juustokiintiölle, ja kehottaa Kanadan viranomaisia toteuttamaan järjestelmän mahdollisen uudelleentarkastelun mahdollisimman pian;
19. korostaa maantieteellisten merkintöjen järjestelmän tunnustamisen merkitystä sopimuksen olennaisena osatekijänä; korostaa, että EU:n oikeudenhaltijoiden maantieteellisten merkintöjen suojan tehokasta täytäntöönpanoa on jatkettava Kanadassa, jotta voidaan varmistaa luottamus sopimuksen moitteettomaan toimintaan;
20. panee merkille, että CETA-sopimuksen väliaikaisen soveltamisen ensimmäisten kuuden vuoden aikana EU:n palveluvienti Kanadaan on kasvanut 54 prosenttia ja palvelutuonti Kanadasta 74 prosenttia ja kasvu on suurinta liikennepalvelujen, yrityspalvelujen sekä tieto-, tietotekniikka- ja televiestintäpalvelujen alalla, mikä hyödyttää erityisesti pienempiä EU:n jäsenvaltioita, joiden taloudellisessa rakenteessa palveluilla on merkittävä asema;
21. panee tyytyväisenä merkille Kanadan keskitetyn asiointipisteen kaltaiset konkreettiset toimet, joilla helpotetaan osallistumista julkisiin hankintoihin; katsoo, että vaikka monet EU:n yritykset osallistuvat menestyksekkäästi Kanadan tarjouskilpailuihin, kuten

Ontarion rautateiden alueellista matkustajaliikenteettä tai Montrealin siltoja koskeviin tarjouskilpailuihin, EU:n toimittajat voisivat hyödyntää tarjottuja mahdollisuuksia vieläkin paremmin, erityisesti infrastruktuurihankkeiden sekä maakunnallisten ja kunnallisten sopimusten tarjousten osalta;

22. kehottaa osapuolia asettamaan saataville kaiken oikeudellisen ja hallinnollisen tuen ja välineet, joita pk-yritykset tarvitsevat osallistuakseen kauppaan ja investointeihin CETA-sopimuksen puitteissa, jotta voidaan edistää kaupan lisääntymistä ja lisätä osallistumista, jotta ne voivat hyötyä CETA-sopimuksesta, ja katsoo, että tämän olisi tapahduttava myös aktiivisilla toimenpiteillä, joilla helpotetaan pk-yritysten kansainvälistymistä, yksinkertaistetaan menettelyjä ja puututaan kaupan teknisiin esteisiin, jotka vaikuttavat suhteettomasti pk-yrityksiin; suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti sekakomitean vuonna 2018 hyväksymään pk-yrityksiä koskevaan suositukseen ja sitä seuranneisiin toimintasuunnitelmiin, mukaan lukien konkreettiset toimet, kuten lokakuussa 2020 käynnistetty Access2Markets-foorumi, jossa tuetaan pk-yrityksiä käytännön tiedolla kauppasopimuksista ja kaupan esteistä; odottaa, että jälkiarvioinnissa saadaan tietoa pk-yritysten osuuden kehityksestä EU:n ja Kanadan välisessä kaupassa; kehottaa osapuolia harkitsemaan mahdollisuutta laatia täysimittainen luku pk-yrityksistä, samaan tapaan kuin Uuden-Seelannin ja Chilen kanssa tehdyissä sopimuksissa;
23. ottaa huomioon yhteisötalouden ja yhteisvastuullisen talouden alan merkityksen Kanadassa ja komission 9. joulukuuta 2021 hyväksymän yhteisötaloutta koskevan EY:n toimintasuunnitelman⁶ ja kehottaa sekakomiteaa määrittämään, mitä konkreettisia toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa Atlantin ylittävän yhteistyön lisäämiseksi yhteisötalouden ja yhteisvastuullisen talouden toimijoiden välillä;
24. kannustaa molempia osapuolia jatkamaan erityisesti pk-yrityksille sekä yhteisötalouden ja yhteisvastuullisen talouden toimijoille suunnattuja tiedotustoimiaan tietoisuuden lisäämiseksi CETA-sopimuksen tarjoamista mahdollisuuksista kohdennettujen tiedotuskampanjoiden avulla ja varmistamaan samalla, että sopimuksen hyödyt jakautuvat tasapuolisesti miesten ja naisten kesken;
25. pitää myönteisenä, että CETA-sekakomitea hyväksyi jo vuonna 2018 kauppaa ja sukupuolten tasa-arvoa koskevan suosituksen, johon sisältyy sitoumus jakaa tietoa menetelmistä ja menettelyistä sukupuolen mukaan eriteltyjen tietojen keräämiseksi, indikaattorien, seuranta- ja arviointimenetelmien käyttämiseksi sekä kauppaan liittyvien sukupuolikohtaisten tilastojen analysoimiseksi; korostaa, että kaupan pitäisi hyödyttää kaikkia ja erityisesti vahvistaa naisten taloudellista voimaannuttamista; kannustaa voimakkaasti CETA-sekakomiteaa jatkamaan sopimuksen sukupuolivaikutusten seurantaa; katsoo, että yhteisesti hyväksytyyn toimintasuunnitelman puitteissa tehty työ voi toimia esimerkkinä muille kauppasopimuksille, vaikka itse sopimuksessa ei ole erityisiä kauppaa ja sukupuolta koskevia lukuja; muistuttaa parlamentin päätöslauselmasta sukupuolten tasa-arvoa koskevasta toimintasuunnitelmasta III⁷ ja kannustaa komissiota julkaisemaan helpommin saatavilla olevia sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja sopimuksen käytöstä erityisesti julkisia hankintoja sekä kauppaa ja

⁶ ottaa huomioon 9. joulukuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Ihmisten hyväksi toimivan talouden rakentaminen: yhteisötalouden toimintasuunnitelma” (COM(2021)0778),

⁷ Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 10. maaliskuuta 2022, sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevasta kolmannelle EU:n toimintasuunnitelmasta (EUVL C 347, 9.9.2022, s. 150).

työvoimaa koskevien lukujen osalta;

26. kehottaa komissiota estämään ennalta varautumisen periaatteen heikentämisen, sillä se on perussopimukseen kirjattu Euroopan unionin perusperiaate ja eurooppalaisten viljelijöiden ja kansalaisten suojelun takaaja; korostaa, että on tärkeää edistää ennalta varautumisen periaatetta kaikilla kaupan osa-alueilla ja varmistaa sen soveltaminen välttämällä samalla perusteettomia kaupan esteitä.
27. korostaa, että CETA-sopimus tarjoaa kehyksen, joka edistää sekä kauppaa että ilmastotoimia, sillä siihen sisältyy sitoumuksia yhteistyöstä ilmastonmuutoksen kaltaisissa yhteistä etua koskevissa kauppaan liittyvissä ympäristökysymyksissä, kuten kauppaa, ilmastotoimia ja Pariisin sopimusta koskeva suositus osoittaa, erityisesti edistämällä puhtaita teknologioita; korostaa sen tärkeyttä, että kanadalainen maailmanlaajuinen sähköntuotanto nopeuttaa puhtaaseen energiaan siirtymistä tuottamalla energiaa uusiutuvista energialähteistä; pitää myönteisenä ympäristöhyödykkeiden kaupan kasvua 27 prosentilla väliaikaisen soveltamisen alkamisen jälkeen; panee kuitenkin merkille, että Kanada on pitänyt Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevien EU:n lainsäädäntöaloitteiden ja muiden aloitteiden osia kaupan teknisinä esteinä; kehottaa osapuolia löytämään synergioita hiilidioksidipäästöjen tullimekanismin ja muiden aloitteiden täytäntöönpanon kanssa EU:ssa ja tukemaan yhdessä työtä yhteisten tai vertailukelpoisten hiilipäästömenetelmien kehittämiseksi kansainvälisellä tasolla;
28. suhtautuu myönteisesti EU:n ja Kanadan digitaalisen kumppanuuden käynnistämiseen vihreän ja digitaalisen siirtymän keskeisenä mahdollistajana; kehottaa molempia osapuolia vahvistamaan yhteistyötään CETA-sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä molempia osapuolia strategisesti kiinnostavissa kysymyksissä, kuten tekoälyssä, kyberturvallisuudessa ja disinformaation torjunnassa;
29. suhtautuu myönteisesti siihen, että kansalliset neuvoo-antavat ryhmät ja kansalaisyhteiskunnan foorumi osallistuvat aktiivisesti CETA-sopimuksen täytäntöönpanoon ja valvovat sitä ja että ne kokoavat yhteen satoja edustajia eri puolilta EU:ta ja Kanadaa, mukaan lukien yritykset, ympäristö- ja työvoimajärjestöt, kansalaisyhteiskunta, tiedeyhteisö ja Kanadan alkuperäiskansojen edustajat, ja osallistuvat aktiivisesti erityisesti kauppaa ja kestävää kehitystä käsittelevän komitean työhön yhteisten julkilausumiensa kautta; kehottaa komissiota ja kauppaa ja kestävää kehitystä käsittelevää komiteaa seuraamaan ehdotuksiensa toteuttamista; korostaa, että kansallisten neuvoo-antavien ryhmien tehtävänä olisi myös oltava ottaa huomioon koko sopimuksen kestävyysvaikutukset; korostaa, että on tärkeää ottaa huomioon investointisuoja koskevan luvun vaikutukset kestävyyteen ja ihmisoikeuksiin;
30. kehottaa molempia osapuolia varmistamaan, että pienviljelijät ja kuluttajat otetaan paremmin mukaan sisäisiin neuvoo-antaviin ryhmiin niiden uudistusten yhteydessä;
31. vaatii panemaan tehokkaasti täytäntöön kauppaa ja kestävää kehitystä koskeviin määräyksiin liittyvät erityissitoumukset, mukaan lukien kauppaa ja kestävää kehitystä koskevan yhteisen välineen mukainen varhainen uudelleentarkastelu, johon ei ole vielä ryhdytty, keskeisenä osana CETA-sopimusta ja olennaisen tärkeänä asetettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta; panee merkille, että komissio toteuttaa vuonna 2024 CETA-sopimuksesta, myös sen kauppaa ja kestävää kehitystä koskevasta luvusta,

jälkiarvioinnin, johon osallistuu riippumattomia asiantuntijoita ja joka tarjoaa tilaisuuden arvioida sitä suhteessa komission kesäkuussa 2022 esittämään uuteen lähestymistapaan ja harkita Kanadan vuonna 2020 esittämien konkreettisten ehdotusten ottamista huomioon, jotta tämän luvun tietyille säännöksille annettaisiin sitovampi soveltamisala; muistuttaa, että sekakomitea voi tehdä sitovan päätöksen täytäntöönpanon etenemissuunnitelmista yhteistyön vahvistamiseksi aloilla, joilla jälkiarvioinnissa havaitaan puutteita ja parantamisen varaa, ja odottaa, että se tekee niin aktiivisesti; katsoo, että kauppaa ja kestävästä kehitystä koskevan luvun tai sen uudelleentarkastelun parempaan täytäntöönpanoon tähtäävien toimien edellytyksenä olisi oltava kaikkien sidosryhmien merkityksellinen kuuleminen;

32. toteaa, että Yhdistynyt kuningaskunta lakkasi olemasta Euroopan unionin jäsen CETA-sopimuksen väliaikaisen soveltamisen jälkeen; toteaa, että Yhdistynyt kuningaskunta ja Kanada ovat sopineet useista kahdenvälisistä kauppajärjestelyistä tämän huomioon ottamiseksi, myös tariffikiintiöiden käytön ja kumulaation osalta; toteaa, että joidenkin näiden sopimusten soveltaminen päättyy vuoden 2024 jälkeen, mikä voi aiheuttaa pieniä häiriöitä vakiintuneissa toimitusketjuissa; kehottaa komissiota tutkimaan uusien sopimusten mahdollisuutta, jos nämä häiriöt voivat vaikuttaa kielteisesti unionin talouden toimijoihin;
33. kehottaa osapuolia tarkistamaan CETA-sopimusta sen ratifioinnin jälkeen hyödyntämällä uudelleentarkastelulauseketta, jotta voidaan ottaa käyttöön asianmukainen ja tehokas kauppaa ja kestävästä kehitystä koskeva riitojenratkaisumekanismi, sekä harkitsemaan eri täytäntöönpanomenetelmien joukossa myös pakotteiden käyttämistä pelotteena, jota voidaan käyttää viimeisenä keinona vakavissa rikkomistapauksissa; korostaa haluavansa harkita käynnissä olevan kauppaa ja sukupuolten tasa-arvoa koskevan yhteistyön vakiinnuttamista tässä uudelleentarkastelussa; korostaa, että tässä uudelleentarkastelussa olisi harkittava erityisten vahvojen määräysten käyttöön ottamista alkuperäiskansojen oikeuksista, kuten ILO:n yleissopimus 169 ja Yhdistyneiden Kansakuntien alkuperäiskansojen oikeuksia koskeva julistus;
34. kehottaa Belgiaa, Bulgariaa, Kyprosta, Ranskaa, Kreikkaa, Unkaria, Irlantia, Italiaa, Puolaa ja Sloveniaa ratifioimaan nopeasti CETA-sopimuksen, koska se on myös olennaisen tärkeää sopimuksen päivittämiseksi, ja toteaa jälleen, että CETA-sopimusta ja sen sijoitusten suojaa koskevia määräyksiä on tärkeää soveltaa täysimääräisesti;
35. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle ja neuvostolle sekä Kanadan hallitukselle ja parlamentille.

MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

kansainvälisen kaupan valiokunnalle

EU:n ja Kanadan laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA) täytäntöönpanosta (2023/2001(INI))

Valmistelija: Paolo De Castro

EHDOTUKSET

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansainvälisen kaupan valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että EU:n ja Kanadan laaja-alainen talous- ja kauppasopimus (CETA)⁸ on osallistavampi ja kestävämpi kuin useimmat allekirjoitetut kauppasopimukset, mikä johtaa kauppavirtojen merkittävään kasvuun ja myönteiseen kehitykseen osapuolten välisessä yhteistyössä; ottaa huomioon, että se mahdollistaa pääsyn uusille markkinoille, laajentaa kuluttajien valinnanmahdollisuuksia ja lisää investointimahdollisuuksia samalla kun sen avulla turvataan tiukkojen normien ja vaatimusten noudattaminen niin Kanadassa kuin EU:ssakin, minimoidaan tarpeettomat kaupan esteet ja taataan oikeus antaa sääntelyä julkisen politiikan legitimien tavoitteiden saavuttamiseksi;
  - B. ottaa huomioon, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on osoittanut tarpeen monipuolistaa kauppasopimuksia ja vähentää riippuvuutta muutaman harvan kauppakumppanin tuonnista ja viennistä sekä sen, että kauppasopimuksia on syytä tehdä samanmielisten kumppanien kanssa;
  - C. ottaa huomioon, että lukuisat jäsenvaltiot eivät ole ratifioineet sopimusta kuusi vuotta sen voimaantulon jälkeen;
1. tähdentää, että EU:n ja Kanadan kahdenvälinen elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden kauppa on lisääntynyt huomattavasti ja että EU:n maataloustuotteiden vienti Kanadaan on kasvanut 62 prosenttia ja niiden tuonti Kanadasta 52 prosenttia CETA-sopimuksen väliaikaisen soveltamisen alkamisen jälkeen; toteaa, että tämä on hyödyttänyt merkittävästi molempien osapuolten tuottajia ja viejiä ja edistänyt myös työpaikkojen luomista; pitää myönteisenä, että Kanadan-vientiä harjoittavien mikro- ja pienyritysten sekä keskisuurten yritysten lukumäärä on kasvanut merkittävästi ja että myös viennin arvo on suurempi, mikä osoittaa, että sopimus on selvästi niiden etujen mukainen.
  2. korostaa, että CETA:n ja kaikkien muiden EU:n kauppasopimusten täytäntöönpanossa on kiinnitettävä asiaankuuluvaa huomiota kestäväan maataloustuotantoon, vastavuoroisuuteen ja korkeiden tuotantonormien, erityisesti terveys- ja

---

⁸ Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välinen laaja-alainen talous- ja kauppasopimus (CETA) (EUVL L 11, 14.1.2017, s. 23).

kasvinsuojelunormien sekä eläinlääkinnällisten normien ja riittävän valvonnan ylläpitämiseen sekä kyseisten normien keskinäisen noudattamisen seurantaan;

3. ottaa huomioon, että ilmastokriisi vaikuttaa merkittävästi maatalousalaan ja maataloustuotteiden kauppaan, vaikka se vaikuttaa siihen vain osittain; pitää erityisen tärkeänä unionin ja Kanadan maatalousalojen konkreettista yhteistyötä ilmastomuutoksen hillitsemisen, päästöjen vähentämisen ja ympäristönsuojelun suhteen, mukaan luettuna tiedonvaihto innovatiivisista viljelykäytännöistä;
4. korostaa maantieteellisten merkintöjen järjestelmän tunnustamisen merkitystä sopimuksen olennaisena osatekijänä; korostaa, että EU:n oikeudenhaltijoiden maantieteellisten merkintöjen suojan tehokasta täytäntöönpanoa on jatkettava Kanadassa, myös tiedottamalla virallisten kanavien kautta sidosryhmille paremmin CETAn maantieteellisiä merkintöjä koskevista sitoumuksista, erityisesti maantieteellisten merkintöjen suojajärjestelmästä ja sen täytäntöönpanosta, sekä helpottamalla hallinnollisia menettelyjä, jotta EU:n maantieteellisten merkintöjen haltijat voivat nopeasti olla yhteydessä Kanadan asiasta vastaaviin viranomaisiin ja pyrkiä korjaaviin toimenpiteisiin; pitää myönteisenä, että Kanada on sitoutunut tähän toimittamalla komissiolle luettelon Kanadan toimivaltaisista viranomaisista CETA-sopimuksen jokaiselle maantieteelliselle merkinnälle; korostaa tarvetta taata riittävä suojan taso, kun maantieteellisellä merkinnällä suojattu nimi käännetään, ja harkita maantieteellisten merkintöjen piiriin kuuluvien tuotteiden luettelon laajentamista, jotta varmistetaan, että ne ovat asianmukaisesti suojattuja ja tunnustettuja molemmilla markkinoilla; kehottaa komissiota muistuttamaan Kanadan kanssa käytävässä kahdenvälisessä vuoropuhelussa, että on tärkeää seurata tiettyjen CETA-sopimuksella suojattujen nimien vakiintuneiden käyttäjien luetteloa, seuraamaan saavutettujen oikeuksien säilyttämistä koskevan lausekkeen täytäntöönpanon edistymistä ja raportoimaan tuloksista säännöllisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle;
5. toteaa, että EU:n viinin, väkevien alkoholijuomien ja oluen vienti Kanadaan kasvoi 18 prosenttia vuonna 2021, mikä oli myönteinen kehitys EU:n tuottajille; pitää edelleen tärkeänä tarkistaa pikaisesti vuoden 2003 viinien kauppaa koskevan sopimuksen sekä väkevien alkoholijuomien kauppaa koskevan sopimuksen⁹ liitteitä, jotta niihin voidaan sisällyttää tiettyjä maantieteellisiä merkintöjä vuoden 2003 jälkeen unioniin liittyneistä jäsenvaltioista; panee huolestuneena merkille, että EU:n vientituotteet ovat edelleen kilpailullisesti epäsuotuisassa asemassa verrattuna kotimaisiin toimittajiin ja osittain myös kolmansista maista tapahtuvaan tuontiin; korostaa, että Kanadan viranomaisilta vaaditaan lisää sitoutumista tarvittaviin sääntely- ja valvontatoimiin sen varmistamiseksi, että Kanadassa poistetaan syrjivät käytännöt, kuten toisistaan poikkeavat verot ja voittomarginaalit tai EU:n tuottajien suoramyyntirajoitukset, jotka rajoittavat EU:n viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoille pääsyä pääasiassa provinssitasolla; toteaa, että näin varmistetaan Kanadan kansainvälisten velvoitteiden täysimääräinen noudattaminen ja mukautetaan niitä koskeva lähestymistapa kansallisen kohtelun periaatteeseen;

---

⁹ Euroopan yhteisön ja Kanadan välinen sopimus viinien ja väkevien alkoholijuomien kaupasta, EUVL L 35, 6.2.2004, s. 3.

6. suhtautuu myönteisesti edistykseen, jota on saavutettu unionin ja Kanadan välisen maataloustuotteiden kaupan tullien poistamisessa sekä tariffikiintiöiden käytön kehittämisessä; panee merkille, että vaikka Kanadan nykyisen tariffikiintiöiden hallinnointijärjestelmän tavoitteena on tarjota oikeudenmukaisia hintoja sen omille maidontuottajille markkinasääntelyn avulla, se heikentää EU:n maidontuottajien kilpailukykyä muun muassa estämällä uusia tulokkaita pääsemästä markkinoille markkinaosuuteen perustuvan jaon kautta; kehottaa komissiota jatkamaan pyrkimyksiään Kanadan viranomaisten kanssa ja lisäämään avoimuutta sen tariffikiintiöjärjestelmän toiminnan seurannassa erityisesti keräämällä Kanadan viranomaisten virallista tietoa siirto-osuuksien väärinkäytöstä; korostaa, että on tärkeää toteuttaa lisätoimia jäljellä olevien tullien ulkopuolisten kaupan esteiden poistamiseksi;
7. pitää valitettavana, että CETA-sopimuksessa ei yleisesti sovelleta alueellistamisperiaatetta, sillä siinä pidetään EU:ta yhtenä alueena kotieläintuotannossa, mutta ei hedelmien ja kasvien viljelyn suhteen, jolloin kunkin jäsenvaltion on neuvoteltava itsenäisesti ja sovittava kunkin tuotteen vientiehdosta; pyytää tämän virheen korjaamista mahdollisimman nopeasti EU:n ja Kanadan yhteisen hallintokomitean puitteissa;
8. panee merkille, että EU:n kauppapolitiikalla ja erityisesti CETA:lla on huomattava merkitys syrjäisimmille alueille, ja korostaa siksi, että noiden alueiden edut on turvattava tulevissa neuvotteluissa tai sopimuksen mahdollisen tarkistamisen yhteydessä;
9. katsoo, että osa EU:n tuotteille määräytyistä tariffeista ja tariffikiintiöistä olisi jaettava syrjäisimmille alueille sijoittautuneille operaattoreille niiden taloudellisen tilanteen huomioon ottaen; korostaa, että syrjäisimpien alueiden operaattoreiden erilliskohtelu takaa yritysten kilpailukykyyn ja tariffien ja tariffikiintiöiden oikeudenmukaisen jakamisen kaupallisille toimijoille välttämällä rajoittamasta etuuksia vain pienelle operaattorien joukolle;
10. panee huolestuneena merkille, että EU:n lannoitetuonti Kanadasta lisääntyi 225 prosenttia vuosien 2017 ja 2022 välisenä aikana, mikä on ristiriidassa lannoitetuotteiden omavaraisuutta ja maaperän parantamista koskevan EU:n tavoitteen kanssa;
11. kehottaa molempia osapuolia varmistamaan, että pienviljelijät ja kuluttajat otetaan paremmin mukaan sisäisiin neuvoo-antaviin ryhmiin niiden uudistusten yhteydessä;
12. suhtautuu myönteisesti EU:n ja Kanadan väliseen vuoropuheluun sisältyviin yhteisiin aloitteisiin maatalouden kestävydestä, ympäristöhallinnosta ja ilmastotoimista; korostaa, että on tärkeää sopia sitovista ja täytäntöönpanokelpoisista sopimuksista ja lisätä tietämyksen ja asiantuntemuksen vaihtoa sekä parhaiden käytäntöjen vaihtoa maatalouden tuottavuuden, luonnonmukaisen maatalouden, eläinten hyvinvoinnin, hiilen sitomisen, maaperän terveyden, kestävien maatalouskäytäntöjen ja luonnonympäristön suojelun aloilla EU:n kestävyys- ja ilmastotavoitteiden mukaisesti; kehottaa komissiota jatkamaan näitä keskusteluja ja vahvistamaan pitkän aikavälin yhteistyötä Kanadan viranomaisten kanssa, jotta maatalous-, ilmasto- ja ympäristöpolitiikkojen käyttöönottoa koskevia normeja voidaan yhdenmukaistaa ja

korottaa, ja tarkastelemaan mahdollisuutta päivittää vuoropuhelua erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta ja Pelloilta pöytään -strategiasta johtuvien kestävyyspyrkimysten yhteydessä; suhtautuu myönteisesti Agriculture and Agri-Food Canadan aloitteeseen sidosryhmien kuulemisesta, jotta voitaisiin kehittää kestävä maatalousstrategia parantamaan alan pitkän aikavälin ympäristötehokkuutta ja tukemaan samalla viljelijöiden elinkeinoa; pyytää komissiota jatkamaan parhailaan käytävää vuoropuhelua eläinten hyvinvoinnista CETA:n sääntely-yhteistyön foorumilla;

13. kehottaa komissiota helpottamaan Kanadan viranomaisten kanssa tehtävää jatkuvaa yhteistyötä, jolla pyritään kiinnittämään enemmän huomiota CETA-sopimuksen mukaisiin suoja-toimiin eläinten hyvinvointinormeista ja arvioimaan mahdollisuutta ottaa tulevaisuudessa käyttöön peililausekkeita, joilla taataan eläinten hyvinvointia koskevien normien vastaavuus ja siten tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n ja tuontieläintuotteiden välillä;
14. suhtautuu myönteisesti vuonna 2021 käyttöön otettuun yhdenmukaistettuun EU:n vientitodistukseen tuoreen siipikarjanlihan viennille hyväksytyistä jäsenvaltioista; kehottaa komissiota jatkamaan samanlaisten jalostettua lihaa sekä lampaan- tai vuohenlihaa koskevien todistusten kehittämistä ja lisäämään samalla toimia, joilla varmistetaan vahvemmat jäljitysjärjestelmät lihatuotteille; kehottaa komissiota hallintokomitean puitteissa ja yhdessä Kanadan viranomaisten ja jäsenvaltioiden kanssa edistymään jäljellä olevien lihantarkastusjärjestelmien tunnustamisessa siten, että jäljellä olevat jäsenvaltiotkin voivat viedä lihaa Kanadaan;
15. toteaa, että molempien osapuolten olisi sitouduttava edistämään ja helpottamaan vastavuoroista markkinoille pääsyä etenkin naudanlihan osalta, mikä varmistaisi markkinoiden monipuolistumisen ja tarjoaisi vaihtoehtoja perinteisille Aasian markkinoille samalla, kun tuottajat saisivat lisää mahdollisuuksia;
16. kehottaa komissiota estämään ennalta varautumisen periaatteen heikentämisen, sillä se on perussopimukseen kirjattu Euroopan unionin perusperiaate ja eurooppalaisten viljelijöiden ja kansalaisten suojelun takaaja; korostaa, että on tärkeää edistää ennalta varautumisen periaatetta kaikilla kaupan osa-alueilla ja varmistaa sen soveltaminen välttämällä samalla perusteettomia kaupan esteitä.

**LIITE: YHTEISÖT JA/TAI HENKILÖT
JOILTA VALMISTELIJA ON SAANUT TIETOJA**

Esittelijä Paolo De Castro ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole saanut tietoja miltään yhteisöltä tai henkilöltä, joka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	16.11.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 26 -: 6 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Sarah Wiener
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Asim Ademov, Ladislav Ilčić, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dan-Ștefan Motreanu
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Adrian-Dragoș Benea, Lydie Massard, Ville Niinistö

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

26	+
ECR	Mazaly Aguilar, Ladislav Ilčić, Krzysztof Jurgiel
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Dan-Ștefan Motreanu, Petri Sarvamaa
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Martin Hlaváček
S&D	Clara Aguilera, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas

6	-
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Lydie Massard, Ville Niinistö, Sarah Wiener

3	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
PPE	Anne Sander
Renew	Jérémy Decerle

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	28.11.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 27 -: 6 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Paolo De Castro, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Martine Kemp, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Michiel Hoogeveen, Javier Moreno Sánchez, Ralf Seekatz

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

27	+
ECR	Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen, Jan Zahradil
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Gabriel Mato, Ralf Seekatz, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt

6	-
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

1	0
NI	Tiziana Beghin

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää